

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Krajané od voleb odrazují velké vzdálenosti od volebních urn

V červnových volbách do Poslanecké sněmovny budou poprvé moci volit čeští občané, kteří budou v době voleb dočasně v zahraničí, a také emigranti, kteří zůstali občany své vlasti. Krajané možnost volit vítají, ale nemožnost hlasovat korespondenčně pravděpodobně sníží celkovou volební účast v zahraničí. Někteří z Čechů by totiž

V červnových volbách do Poslanecké sněmovny budou poprvé moci volit čeští občané, kteří budou v době voleb dočasně v zahraničí, a také emigranti, kteří zůstali občany své vlasti. Krajané možnost volit vítají, ale nemožnost hlasovat korespondenčně pravděpodobně sníží celkovou volební účast v zahraničí. Někteří z Čechů by totiž museli k volebním urnám cestovat i stovky kilometrů.

Určité komplikace by také mohlo způsobit nařízení volebního zákona, že jakékoli výsledky se smějí zveřejnit až po uzavření volebních místností. Ty budou i v zahraničí otevřeny v pátek od 14:00 do 22:00 a v sobotu od 08:00 do 14:00, a to podle místního času. Poslední volební místnost, kterou je generální konzulát v Los Angeles, se tak uzavře v sobotu až hodinu před půlnocí v ČR. V Sydney budou krajané kvůli časovému posunu hlasovat v pátek již časně ráno středoevropského času.

Podle odhadů ministerstva zahraničí by mohlo v zahraničí přijít k volbám přes 70.000 voličů. V tomto počtu jsou zahrnuti Češi pracující nebo dlouhodobě pobývající v zahraničí a krajané s českým občanstvím. Některé krajanské spolky, převážně v USA, již daly najevo, že někteří krajané kvůli velkým vzdálenostem volit nebudou. Také například pro Čechy studující na jihu Francie je cesta do Paříže poměrně drahým výletem. Volební účast se tak odhaduje na 60 procent.

Pětici zemí, ve kterých se podle odhadů nachází převážná část pravděpodobných voličů, tvoří Slovensko (14.500), Austrálie (8800), Spojené státy (7400), Rakousko (7000) a Německo (4000).

Čeští občané, kteří žijí nebo budou v době červnových voleb pobývat v zahraničí, mohou volit celkem na 108 místech: na všech 87 vyslanectvích, zbytek tvoří generální konzuláty a jedna pobočka velvyslanectví (Bonn). Voliči v ostatních zemích spadají pod příslušné země, ve kterých je akreditován velvyslanec.

Na Slovensku je možno volit na konzulátě v Košicích a na velvyslanectví v Bratislavě, v USA na velvyslanectví ve Washingtonu a na generálních konzulátech v Los Angeles a New Yorku. Češi v Austrálii jsou omezeni na velvyslanectví v Canbře a na generální konzulát v Sydney; V Německu na generální

konzuláty v Drážďanech a v Mnichově a na berlínské velvyslanectví. V Rakousku je možno hlasovat na vídeňském velvyslanectví.

V Evropě je Polsko posíleno konzuláty ve Vratislavi a Katovicích a Rusko Petrohradem a Jekatěrinburgem. V Itálii je možno hlasovat i na konzulátě v Milánu. V Jižní Americe je například nejvíce volebních míst v Brazílii; kromě velvyslanectví v Brasílii ještě na konzulátech v Riu de Janeiru a Sao Paulu. Přesný počet krajanů není zjistitelný. Podle Československého ústavu zahraničního byl poslední průzkum mezi krajany proveden v roce 1990. Podle jeho výsledků žilo mimo vlast asi 2,1 miliónu Čechů, Moravanů a Slezanů. Nejvíce potom v USA, a to 1,3 miliónu, na Slovensku 60.000, v Kanadě přes 50.000 a v Německu 45.000. V Austrálii bylo asi 20.000 krajanů, stejně jako ve Francii a v Rakousku. Při průzkumu se však nebralo v potaz státní občanství. Krajan, který chce volit, musí písemně požádat velvyslanectví o zapsání do zvláštního seznamu voličů. K žádosti musí připojit originál nebo ověřenou kopii dokladů potvrzujících jeho totožnost, státní občanství ČR a bydliště v územním obvodu zastupitelství, kde mají být zapsáni. Žádost musí být doručena nebo předána nejpozději do 5. května (40 dní před volbami). Pro krajany, kteří mají volební místo přímo "pod nosem", ale k volbám by podle příslušnosti do územního obvodu zastupitelství museli cestovat mnohem dál, existuje další možnost, která se vztahuje i pro ostatní Čechy, kteří nebudou moci volit ve svém volebním okrsku. Zákon umožňuje hlasovat na jakémkoli zastupitelském úřadě na voličský průkaz.

Voličský průkaz vydá na žádost voliče obecní úřad v České republice podle místa trvalého pobytu na českém území (nejdříve 15 dní před volbami) nebo zastupitelský úřad v zahraničí, pokud volič bude zapsán ve zvláštním seznamu voličů vedeném tímto úřadem. Volič může o průkaz požádat písemně do 6. června nebo osobně i později. Dostane ho nejdříve koncem května tak, že si ho vyzvedne sám, někoho vybaví ověřenou plnou mocí nebo si řekne o jeho zaslání.

Státní volební komise losem rozhodla, že ze 14 krajů si čeští občané v zahraničí budou vybírat poslance z kandidátek v Jihomoravském kraji.